

Checklist Verteringsstoornissen

Voorkomen is beter dan genezen

- **Let op de hygiëne rond het afkalven** (koe, kalf, boer(in), afkalfstal, verlosapparatuur, biestwinning)
- **Let op hygiëne in de kalverstal** (ongedierte, voldoende strooien, bedrijfskleding, ventilatie)
- **Het kalf direct na de geboorte weghalen bij de koe** (iglo/eenlingbox)
- **Let op hygiëne rond het voeren** (emmers, vers voer, trog/voergoot, watervoorziening, voervolgorde)
- **Let op de melkverstreking** (aanmaak- en voertemperatuur, voerschema, afstelling drinkautomaat)
- **Voer altijd biest van eigen moeder, dit voorkomt de verspreiding van paratbc binnen de kalverpopulatie.**
Dit geldt ook voor koemelk (antibiotica en celgetal melk)

Leeftijd	symptomen	Naam ziekte	Behandeling	Preventie
dag 2 - 5	<p>Dunne vlokkerige geelgroene mest. De mest is niet homogeen van samenstelling.</p> <p>Kalveren zijn ziek en slap, hebben koorts, ondertemperatuur is ook mogelijk. Temp. $\leq 37,5$ $\geq 39,5$ °C.</p> <p>Geen drinklust.</p> <p>Uitdroging van het kalf kan zeer snel gaan! (ingevallen ogen, niet verstrijken van de huidplooi).</p>	Coli (bacterie)	<p>Bij uitdrogingsverschijnselen direct infuus geven!</p> <p>Behandelen met antibiotica i.o.m. veearts.</p> <p>Maximaal 2 voedingen, geen melk voeren, wel water + EMIX.</p> <p>Vanaf 3^e voeding weer een beetje Sprayfo voeren ($\frac{1}{2}$ – $\frac{3}{4}$ l/keer, 3xdaags)</p> <p>Veel water geven (4-6 l/dag) + EMIX.</p> <p>Omgeving van het kalf verwarmen.</p> <p>Na herstel melkgift langzaam opvoeren.</p>	<p>Ontsmetten van afkalfstal.</p> <p>Goede hygiëne bij het afkalven en het voeren.</p> <p>Biest aanzuren met karnemelk (10%/l).</p> <p>Na 2 dagen biest over gaan op aangezuurde Sprayfo</p> <p>Eventueel droge koeien enten, zodat er meer antistoffen in de biest zitten.</p> <p>In noodgevallen preventief medicijnen gebruiken door de biest, i.o.m. veearts.</p>
dag 2 - 7	<p>Waterdunne mest met vlokken, geelgroen van kleur.</p> <p>Kalveren zijn slap, ziek, lusteloos.</p> <p>Uitdroging gaat zeer snel.</p> <p>Relatief geen koorts.</p> <p>Hoog % uitval (zeer besmettelijk)</p> <p>Soms acute dood.</p>	Cryptosporidiosis (parasiet)	<p>Maximaal 2 voedingen geen melk voeren, wel water + EMIX.</p> <p>Bij uitdrogingsverschijnselen direct infuus geven!</p> <p>Behandeling met antibiotica i.o.m. veearts. Curatief inzetten Halocur werkt.</p> <p>Vanaf 3^e voeding weer beetje Sprayfo voeren ($\frac{1}{2}$ – $\frac{3}{4}$ l/keer, 3xdaags)</p> <p>Veel water geven.</p> <p>Vaak voeren (4xdaags) in kleine porties. Voeg 15% biest toe voor lokale weerstand in de darm.</p> <p>Voeg lijnzaadmeel toe voor extra bescherming van de darmwand.</p>	<p>Denk aan hygiëne!</p> <p>Preventief met de 2^e biest Halocur verstrekken (i.o.m. veearts).</p> <p>Sprayfo Excellent voeren + 15% biest toevoegen gedurende 1 week.</p> <p>Crypto + Rota/Corona komen vaak samen voor.</p>
dag 5 - 8	<p>Veel gele vla-achtige mest van dun tot vast.</p> <p>Mest is homogeen van samenstelling.</p> <p>Staart, hakken en billen smerig.</p> <p>Kalveren drinken "met tegenzin", ze zijn wat sloom.</p> <p>Geen koorts! 38–39°C</p>	Voedingsdiarree	<p>Melkgift halveren, 2 voedingen.</p> <p>Extra (2–3 l/dag) water geven + EMIX in 2 voedingen per dag.</p> <p>Na herstel melkgift langzaam opvoeren.</p> <p>Nog enkele dagen water blijven voeren.</p>	<p>Controle aanmaak- en voertemperatuur, mengverhouding en hoeveelheid van de melk.</p> <p>Warm voeren, 40 °C.</p> <p>Sprayfo i.p.v. koemelk. Voerschema raadplegen. Eerste 14 dagen de kalveren beperkt voeren.</p>

Leeftijd	symptomen	Naam ziekte	Behandeling	Preventie
dag 5 – 12 (ouder kan)	<p>Kalveren zijn ziek, slap, hebben koorts. Temp. $\geq 39,5^{\circ}\text{C}$</p> <p>Dunne waterige mest, meestal groen van kleur, soms met bloed erin.</p> <p>Uitdrogingsverschijnselen</p>	Salmonella (bacterie)	<p>Bij uitdroging direct infuus geven!</p> <p>Behandelen met antibiotica i.o.m. veearts.</p> <p>Maximaal 2 voedingen geen melk voeren, wel water + EMIX/Biopec.</p> <p>Vanaf 3^e voeding weer beetje Sprayfo voeren ($\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ l/keer, 3xdaags)</p> <p>Veel water geven (4-6 l/dag) + EMIX</p> <p>Omgeving van het kalf verwarmen.</p> <p>Na herstel melkgift langzaam opvoeren.</p>	<p>Ontsmetten van afkalfstal.</p> <p>Goede hygiëne rondom het afkalven en het melkverstrekken.</p> <p>Aangezuurde Sprayfo in plaats van zoete melk.</p> <p>In noodgevallen preventief medicijnen door de biest gebruiken i.o.m. veearts.</p>
dag 7 - 14	<p>Kalveren zijn slap en hangerig. Soms acute dood.</p> <p>Niet echt koorts. Temp. 38 – 39,5 °C</p> <p>Kop oogt gezond (attent), rest van het kalf niet.</p> <p>Drinklust blijft goed.</p> <p>Dunne, gele, slijmerige, waterige mest met soms bloed (glazige mest)</p> <p>Jojo-effect, enkele dagen beter en dan weer een terugval.</p> <p>Ze vermageren snel, dor haarkleed.</p>	Rota/Corona (virus)	<p>Niet stoppen met melk voeren!</p> <p>Vaak voeren (4xdaags) in kleine porties. Voeg 15% biest toe voor lokale weerstand in de darm.</p> <p>Veel water geven (4-6 l/dag) + EMIX</p> <p>Toevoegen van lijnzaadmeel of bijvoorbeeld Biopect aan het water ter bescherming van de darmwand en om uitdroging te voorkomen.</p> <p>Antibiotica tegen secundaire infectie (i.o.m. veearts).</p>	<p>Denk aan hygiëne bij de verzorging.</p> <p>Jonge en oudere dieren gescheiden huisvesten.</p> <p>Het is een virus (niet gevoelig voor antibiotica) zodoende moeilijk te bestrijden.</p> <p>Sprayfo Excellent voeren.</p> <p>Eventueel vaccinatie van droge koeien 6 en 3 weken voor afkalven (i.o.m. veearts)</p>
1 tot 4 maanden	<p>Zwarte, donkergroene dunne mest.</p> <p>Smerige staart/ achterhand.</p> <p>Kalveren persen op de darm.</p> <p>Schrale, dorre, droge kalveren. Zijn ook vaak buikig.</p> <p>Eetlust is en blijft goed.</p> <p>Koppelziekte. Pas op, verwar dit niet met een te eiwitrijk rantsoen!!</p>	Coccidiose (parasiet)	<p>Mest onderzoek (meten is weten).</p> <p>Rantsoen controleren, op structuur en eiwitgift.</p> <p>Behandelen met coccidiostatica, i.o.m. veearts.</p> <p>Tijdelijk maïs of gewelde pulp als extra energie bijvoeren.</p> <p>Extra vitaminen/mineralen voeren (na de diarreeperiode).</p>	<p>Verbeteren van de hygiëne (pas op voor versleping van mest via schoeisel, kleding en ongedierte, ook i.v.m. paratbc).</p> <p>Voldoende stro of zaagsel gebruiken in de hokken.</p> <p>Voorkom opname van vervuild ruwvoer (ruif).</p> <p>Zorg voor schone drinkbakjes.</p> <p>Stal ontsmetten en een periode leeg laten staan (wel meerdere keren ontsmetten).</p>